

“...คำว่า “ได้” เราใช้ในชีวิตประจำวันมากมายจน
อาจกล่าวได้ว่า เจ้าของภาษา (native speaker) ใช้
“ได้” โดยอัตโนมัติ และอาจมีได้ทวนคิดว่า “ได้” ที่
ใช้ในแต่ละครั้งมีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ และ
วากยสัมพันธ์อย่างไร...”

ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ ของคำว่า “ได้” ในภาษาไทย

ประภัสสร ภัทรนาวิก *

คำว่า “ได้” เป็นคำพ้องรูป พ้องเสียง คำนี้นักภาษาไทยมักอธิบายว่ามีความหมายบ่งบอกเวลา เมื่อ
พิจารณาจากประโยค ดังเช่น

“เขา ได้ มาที่นี่”

“เขา ได้ ไปศึกษาต่อต่างประเทศ”

จากประโยคข้างต้น หากพิจารณาคำว่า “ได้” ในเรื่องความหมาย อาจอธิบายความหมายได้ว่า “ได้”
หมายถึงกาล(เวลา)ที่เกิดขึ้นไปแล้ว

แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า “ได้” นักภาษาไทยมักอธิบายว่ามีความหมายเกี่ยวข้องกับกาล(เวลา) เช่น พระยา
อุปทิศศิลปสาร(2531:135-136) กล่าวไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย ปรากฏในเรื่องกาล ที่กล่าวถึงไว้ว่า สรุปได้ดังนี้

1. กาลสามัญ ชนิตอดีตกาล ใช้กริยานุเคราะห์เช่น “ได้ เคย” ประกอบ เช่น เขาได้มาที่นี่ เขาเคยมาที่นี่
2. กาลสมบูรณ์ ใช้กริยานุเคราะห์ เช่น “แล้ว เสร็จ” ประกอบกาลสามัญอีกทีหนึ่ง ตัวอย่างอดีตกาล
สมบูรณ์ เช่น เขาได้นอนแล้ว
3. กาลซ้อน ใช้วิธีประกอบกริยาอย่างกาลสามัญ หรือกาลสมบูรณ์ เช่น

* อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

- ก. “เขาได้กินข้าวอยู่” เป็นปรตยบันกาลในอดีต
- ข. “เดี๋ยวนี้เขาได้ทำงาน” เป็นอดีตกาลในปรตยบัน
- ค. “เดี๋ยวนี้เขาได้ทำงานแล้ว” เป็นอดีตกาลสมบุรณ์

4. คำกริยาที่ใช้ช่วยกริยาด้วยกัน ได้แก่ กริยานุเคราะห์ซึ่งใช้ช่วยกริยาพวกอื่นให้ได้ความครบตามระเบียบได้แก่อดีตกาล เช่น ได้ เคย มา (เช่น เขาทำมานาน)

นอกจากนี้ พระยาอุปกิตศิลปสาร ยังกล่าวถึง “ได้” ว่าหมายถึงกาลอื่น ๆ เช่น

อนาคตกาล เช่น จะได้ จักได้

อนุดกาล เช่น ย่อม มัก ชี้มัก ได้ (ที่ไม่ใช่อดีต)

กาลสมบุรณ์ เช่น ได้...แล้ว ฯลฯ เป็นต้น

“ได้” ในแนวคิดของพระยาอุปกิตศิลปสารหมายความว่าถึงกาล(เวลา) และมีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์เมื่อปรากฏในประโยคเป็นกริยานุเคราะห์

บรรจบ พันธุเมธา (2514:164-166) เป็นนักภาษาไทยอีกผู้หนึ่งที่กล่าวถึงคำว่า “ได้” ในความหมายแสดงกาล สรุปได้ว่า

การแสดงกาล การแสดงให้รู้ว่า กริยาทำเมื่อไร เราต้องอาศัยกริยาช่วย ได้แก่คำ จะ กำลัง อยู่ ได้ แล้ว คำเหล่านี้บางคำเป็นคำกริยาแท้ เช่น อยู่ ได้ แล้ว ฉะนั้นจะดูว่าเป็นคำกริยาแท้หรือกริยาช่วย จึงต้องดูที่ตำแหน่งในประโยค คำ อยู่ ได้ แล้ว ที่เป็นกริยาช่วย อยู่หลังกริยาแท้ ส่วนจะ กับ กำลัง อยู่หน้ากริยา คำเหล่านี้จะบอกกาลเวลา แต่ก็บอกเวลาต่างกันคือ

บอกปัจจุบัน ได้แก่ อยู่ กำลัง กำลัง-อยู่ กำลัง-อยู่แล้ว

บอกอนาคต ได้แก่ จะ กำลังจะ กำลังจะ-อยู่ กำลังจะ-อยู่แล้ว

บอกอดีต ได้แก่ ได้ ได้แล้ว ได้-อยู่แล้ว

ได้ บอกเหตุการณ์ที่ผ่านมาไปแล้ว เช่น ได้เห็นตัวจริงของเขาด้วย คำได้ บางทีก็มีความหมาย 2 อย่าง คือ เป็นกริยาช่วย แสดงว่ากริยานั้นกระทำมาก่อน หรือเป็นกริยาแท้ ในความหมายว่าได้รับ ได้โอกาส แต่กรรมของได้ ไม่ใช่คำนาม กลายเป็นคำกริยา เช่น เห็น ในประโยคข้างต้น ได้เห็น จึงควรหมายความว่า ได้มีโอกาสเห็น และเห็นแล้ว แต่ถ้า ได้ ย้ายไปอยู่ท้ายเป็น เห็นได้ ได้ มีความหมายว่าสามารถ

ได้-แล้ว เน้นความที่เกิดขึ้นแล้ว เสร็จสิ้นลงแล้ว ยิ่งกว่า ได้ หรือ แล้ว แต่ละคำเช่น ได้ เห็น แล้ว คำว่า อยู่ ได้ เห็น ที่เป็นได้ทั้งกริยาแท้และกริยาช่วย ทำให้ดูยากในที่บางแห่งว่าคำใดเป็นกริยาแท้ คำใดเป็นกริยาช่วย ต้องอาศัยสังเกตเสียงหนักเบาของคำนั้นๆ ถ้าเป็นกริยาช่วย เสียงมักเบากว่า สันกว่ากริยาแท้ ไม่ว่าจะอยู่หน้าหรือหลังกริยาแท้ ดังนี้ ไม่ได้มาหรอก ถ้า ได้ หมายความว่า ได้รับ ได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมา ได้เป็นกริยาแท้เสียงชัดเต็มที่ แต่ถ้าได้เป็นกริยาช่วยบอกอดีต เสียงจะเบาและสั้นกว่า

คำ “ได้” ในแนวคิดของ บรรจบ พันธุเมธา หมายความว่าถึงกาล(เวลา) และมีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์เมื่อปรากฏในประโยคคือเป็นทั้งกริยาแท้ และกริยาช่วย และยังมีแนวคิดที่ว่าเสียงหนักเบาของคำ จะช่วยการสังเกตกริยา

นworรณ พันธุเมธา (2525:42-44) กล่าวถึงคำว่า “ได้” ในหลายลักษณะสรุปได้ดังนี้ “ได้” เป็นคำขยายกริยาแสดงว่ากริยานั้นเกิดขึ้นในอดีตเช่น น้องได้หลับไปตลอดบ่าย “ได้” ในบางประโยคมีความหมายว่าสามารถ อาจถือเป็นคำกริยาที่ใช้ขยายกริยาอื่น เช่น เขาว่ายน้ำได้ (เขาสามารถว่ายน้ำ) ในบางประโยคมีความหมายว่า

มีโอกาสนั้น อาจถือเป็นคำบอกความเห็นเช่น เขาได้ว่ายน้ำ (เขามีโอกาสว่ายน้ำ)

คำ “ได้” ในแนวคิดของ นววรรณ พันธุมธำ บางส่วนใกล้เคียงกับแนวคิดของ บรรจบ พันธุมธำ คือ หมายถึงแสดงเวลาในอดีตแล้ว ยังมีความหมายอื่นอีกคือ หมายถึงสามารถ มีโอกาส ทั้งสามความหมายมีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์เมื่อปรากฏในประโยคที่เป็นคำขยายที่ใช้ขยายคำอื่น

ผู้เขียนสังเกตเห็นว่า คำว่า “ได้” ในภาษาไทย ในบางบริบทอาจมีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ เช่นเดียวกับที่นักภาษาศาสตร์ท่านที่กล่าวมา แต่บางบริบทที่มีต่างออกไป การศึกษาวิเคราะห์คำว่า “ได้” ในภาษาไทยจึงอาจอธิบายความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ในอีกรูปแบบ ดังนี้

คำว่า “ได้” หากพิจารณาจากประโยคที่ใช้จริงในภาษาไทย ดังเช่น

1. ประโยคถาม “ขอยืมปากกาหน่อยได้ไหม?”

ประโยคตอบ “ได้”

(ประโยคสนทนาที่ผู้เขียนพบในชีวิตประจำวัน)

ข้อความนี้เป็นประโยคสนทนาที่พบในชีวิตประจำวัน

2. “ในการวิจัยแบบนี้เป็นรูปแบบของการวิจัยที่นิยมทำกันมาก ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้และเกิดผลโดยตรงในการเลือก การใช้ การผลิต หรือการพัฒนาระบบสื่อสารที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน...”

(เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ ,2540:9)

ข้อความนี้พบในบทความทางวิชาการ

3. “ท่านศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี นักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งของประเทศไทย ได้พยายามปลูกฝังกระบวนทัศน์ หรือแนวคิด ให้แก่บรรดาสานุศิษย์...”

(สมพร บัวทอง ,2540:1)

ข้อความนี้พบในบทความทางวิชาการ

4. “เราจะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นวรรณคดี คือเป็นภาษาร้อยแก้วที่มีการปรุงแต่งถ้อยคำให้มีสัมผัส มีความไพเราะ มีคำคล้องจองและมีการซ้ำคำเพื่อความประสานของความหมายในกลุ่มประโยคความเดียว วรรณคดีสุโขทัยที่สำคัญซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านสาระและความงามคือจารึกหลักที่ 1...”

(ยุรฉัตร บุญสนิท ,2538:11)

ข้อความนี้พบในเอกสารคำสอนทางวิชาการ

ประโยคที่ 1 หากพิจารณาความหมายของคำ “ได้” และบริบทแวดล้อม คำว่า “ได้” มีความหมายว่า อนุญาต
ตัวอย่างประโยคที่ 1

ประโยคถาม

“ขอยืมปากกาหน่อยได้ไหม?”

อาจแทนที่คำว่า ได้ ด้วยคำว่า อนุญาต →

“ขอยืมปากกาหน่อยอนุญาตไหม?”

ประโยคตอบ

“ได้”

อาจแทนที่คำว่า ได้ ด้วยคำว่า อนุญาต →

“อนุญาต”

ประโยคข้างต้นหากแทนที่คำว่า ได้ ด้วยคำว่า อนุญาตแล้ว ยังให้ความหมายของประโยคเดิม

ประโยคที่ 2 หากพิจารณาความหมายของคำ “ได้” และบริบทแวดล้อม คำว่า “ได้” มีความหมายว่า ได้รับ
ตัวอย่างประโยคที่ 2

“ในการวิจัยแบบนี้เป็นรูปแบบของการวิจัยที่นิยมทำกันมาก ซึ่งผลที่**ได้**จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ และเกิดผลโดยตรงในการเลือก การใช้ การผลิต หรือการพัฒนากระบวนวิธีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน...”

อาจแทนที่คำว่า **ได้** ด้วยคำว่า **ได้รับ** →

“ในการวิจัยแบบนี้เป็นรูปแบบของการวิจัยที่นิยมทำกันมาก ซึ่งผลที่**ได้รับ**จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ และเกิดผลโดยตรงในการเลือก การใช้ การผลิต หรือการพัฒนากระบวนวิธีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน...”

ประโยคข้างต้นหากแทนที่คำว่า **ได้** ด้วยคำว่า **ได้รับ** ยังคงให้ความหมายของประโยคเดิม

ประโยคที่ 3 หากพิจารณาความหมายของคำ “ได้” และบริบทแวดล้อมคำว่า “ได้” แล้ว ความหมายของคำว่าได้ มีความหมาย**เน้นน้ำหนักหรือเพิ่มน้ำหนัก**ให้แก่คำกริยาที่ตามหลังคำว่าได้

ตัวอย่างประโยคที่ 3

“ท่านศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี นักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งของประเทศไทย **ได้**พยายามปลูกฝังกระบวนทัศน์ หรือแนวคิด ให้แก่บรรดาสานุศิษย์...”

เมื่อละคำว่า **ได้** →

“ท่านศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี นักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งของประเทศไทย **พยายาม**ปลูกฝังกระบวนทัศน์ หรือแนวคิด ให้แก่บรรดาสานุศิษย์...”

ประโยคข้างต้นเมื่อละคำว่า **ได้** ออกแล้ว ความหมายของคำกริยา**พยายาม** ดูจะมีน้ำหนักของค่าน้อยกว่าเมื่อมี**ได้**ปรากฏร่วมด้วย

ในบางประโยคผู้เขียนพบว่า คำว่า **ได้** มีความหมายว่า**สามารถ** ดังเช่นที่ นววรรณ พันธุมธธา กล่าวไว้เช่นกัน เช่น

ตัวอย่างประโยคที่ 4

“เราจะเห็น**ได้**ว่า การใช้ภาษาในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นวรรณคดี คือเป็นภาษาร้อยแก้วที่มีการปรุงแต่งถ้อยคำให้มีสัมผัส มีความไพเราะ มีคำคล้องจองและมีการซ้ำคำเพื่อความประสานของความหมายในกลุ่มประโยคความเดียว วรรณคดีสุโขทัยที่สำคัญซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านสาระและความงามคือจารึกหลักที่ 1...”

แต่ประโยคที่คำว่า **ได้** มีความหมายว่า**สามารถ** ในตัวอย่างประโยคที่ 4 นี้ มีความแตกต่างไปจากประโยคที่ 1-3 คือ **ได้** ที่มีความหมายว่า**อนุญาต ได้รับ หรือเน้นน้ำหนักหรือเพิ่มน้ำหนัก** กล่าวคือ จะนำคำว่า**สามารถ**ไปแทนที่ หรือละคำว่า **ได้** นั้น ไม่ได้ เพราะจะเป็นประโยคที่ไม่ใช้ปกติในภาษา เช่น

*¹ “เราจะเห็น**สามารถ**ว่า การใช้ภาษาในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นวรรณคดี คือเป็นภาษาร้อยแก้วที่มีการปรุงแต่งถ้อยคำให้มีสัมผัส มีความไพเราะ มีคำคล้องจองและมีการซ้ำคำเพื่อความประสานของความหมายในกลุ่มประโยคความเดียว วรรณคดีสุโขทัยที่สำคัญซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านสาระและความงามคือจารึกหลักที่ 1...”

¹ เครื่องหมาย* ปรากฏอยู่หน้าประโยคใด หมายความว่าประโยคนั้นไม่ใช่เป็นปกติในภาษา

คำว่า **ได้** ที่มีความหมายว่า **สามารถ** จึงต้องอาศัยการอธิบายความหมายจากบริบทแวดล้อม

ผู้เขียนสังเกตเห็นว่า **“ได้”** มีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ ดังนี้

คำว่า **“ได้”** ที่มีความหมายว่า **อนุญาต** มักจะปรากฏในประโยคคำถามที่แสดงเจตนาว่าขออนุญาต และประโยคคำตอบของคำถามนั้น เช่น

ประโยคคำถาม “ขณะนี้ขอใช้ห้องประชุมที่ 117 เพื่อสอนชดเชย**ได้**ไหม?”

ประโยคคำตอบที่ตอบรับ **“ได้”**

ประโยคคำตอบที่ตอบปฏิเสธ **“ไม่ได้”**

(ประโยคสนทนาที่ผู้เขียนใช้จริงในชีวิตประจำวัน)

คำว่า **ได้** ในประโยคคำถามนี้มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยคคือ อยู่หน้าคำแสดงการถาม **“ไหม”** และอยู่หลังกริยาหลักของประโยค คือ **“สอนชดเชย”** ในประโยคคำตอบ หากตอบรับ **“ได้”** ปรากฏเป็นคำเดียว มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยคคืออยู่ในตำแหน่งกริยาหลักของประโยค หากตอบปฏิเสธ **“ได้”** ปรากฏหลังคำปฏิเสธ และยังคงมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยคคืออยู่ในตำแหน่งกริยาหลักของประโยคเช่นเดียวกับในประโยคตอบรับ

คำว่า **ได้** ยังปรากฏในประโยคคำสั่งที่แสดงเจตนาเชิงอนุญาตให้กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น

“รับประทานอาหารได้**”**

“ไปได้**”**

ได้ ในประโยคทั้งสองนี้มีความหมายว่าอนุญาต และมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คือ อยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักของประโยค โดยประโยคแรกมีหน่วยนามมาคั่นในระหว่าง

จากตัวอย่างทั้งสองอาจกล่าวได้ว่า ที่มีความหมายว่าอนุญาต **“ได้”** ปรากฏในประโยคคำถามและคำตอบที่แสดงเจตนาขออนุญาตและอนุญาต และปรากฏในประโยคคำสั่งที่แสดงเจตนาเชิงอนุญาต

คำว่า **“ได้”** ที่มีความหมายว่า **ได้รับ** อาจปรากฏในประโยคบอกเล่า เช่น

“ในการวิจัยแบบนี้เป็นรูปแบบของการวิจัยที่นิยมทำกันมาก ซึ่งผลที่**ได้**จากการวิจัย สามารถนำไปใช้และเกิดผลโดยตรงในการเลือก การใช้ การผลิต หรือการพัฒนาระบบสื่อสารที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน...”

(เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, 2540:9)

ได้ ที่มีความหมายว่า **ได้รับ** นี้มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คือ อยู่ในตำแหน่งคำกริยาหลักของประโยค

คำว่า **“ได้”** ที่มีความหมาย **เน้นน้ำหนัก หรือเพิ่มน้ำหนัก** ให้แก่คำกริยาที่ตามหลังมาอาจปรากฏในประโยคบอกเล่า เช่น

“ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองพระบาท นับเป็นศิริมงคลแห่งชีวิตอีกครั้งหนึ่งที่**ได้**มีโอกาสเฝ้าแทบฝ่าละอองพระบาทในวันนี้...”

ท่านศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี นักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งของประเทศไทย ได้พยายามปลุกฝัง กระบวนทัศน์ หรือแนวคิด ให้แก่บรรดาสานุศิษย์...”

(สมพร บัวทอง ,2540:1)

ได้ ที่มีความหมายว่า **เน้นน้ำหนัก หรือเพิ่มน้ำหนัก** ให้แก่คำกริยาที่ตามมานี้ มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ในประโยค คือ อยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยาหลักของประโยค

คำว่า “**ได้**” ที่มีความหมายว่า **สามารถ**อาจปรากฏในประโยคบอกเล่า เช่นกัน เช่น
“มนุษย์พากันเชื่อว่าความเป็นไปของชีวิตนั้นเกินความสามารถที่ตนเองจะแก้ไข **ได้**ด้วยตนเอง...”

(สุเชาวน์ พลอยชุม ,2538:21)

“ความเห็นนี้เป็นสิ่งที่พิสูจน์ **ได้** ในทางปฏิบัติ อุดมการแห่งชาติชั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดคือ การยอมรับให้ พระมหากษัตริย์เป็นประมุขสูงสุดใช้อำนาจผ่านสถาบันการเมืองต่างๆ เช่นที่แล่วมาในอดีต และก็จะดำเนินต่อไป ในอนาคต...”

(ยุรฉัตร บุญสนิท ,2538:40)

คำว่า “**ได้**” จากข้อความทั้งสองนี้มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คือ อยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักของประโยค

ที่กล่าวมานี้อาจสรุปได้ว่า **ได้** ที่มีความหมายว่า **อนุญาต**อาจปรากฏในประโยคคำถามที่แสดงเจตนาว่าขอ อนุญาต โดยมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คืออยู่หลังคำกริยาหลักของประโยค ปรากฏในประโยคคำตอบ ของคำถามนั้น โดยมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คือเป็นกริยาหลักของประโยค
อาจอธิบายโดยใช้สัญลักษณ์ได้ว่า

1. ได้ $\longrightarrow$ { 1. ประธาน+กริยา+ได้+ไหม?
[+อนุญาต] 2. ... [คำกริยา]
ได้ }

ได้ ที่มีความหมายว่า **ได้รับ**อาจปรากฏในประโยคบอกเล่าที่มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คืออยู่ใน ตำแหน่งคำกริยาหลักของประโยค

อาจอธิบายโดยใช้สัญลักษณ์ได้ว่า

2. ได้ $\longrightarrow$ { ...[คำกริยา]...
[+ได้รับ] ได้ }

ได้ ที่มีความหมายว่า **เน้นน้ำหนัก หรือเพิ่มน้ำหนัก** ให้แก่คำกริยา อาจปรากฏในประโยคบอกเล่าที่มี ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คืออยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยาหลักของประโยค

อาจอธิบายโดยใช้สัญลักษณ์ได้ว่า

$$3. \quad \begin{array}{c} \text{ได้} \\ [+ \text{เน้นน้ำหนักหรือเพิ่มน้ำหนัก}] \end{array} \longrightarrow \{ \text{ประธาน} + \text{ได้} + \text{กริยา} \dots \}$$

ได้ที่มีความหมายว่าสามารถ อาจปรากฏในประโยคบอกเล่าที่มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในประโยค คือ อยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักของประโยค

อาจอธิบายโดยใช้สัญลักษณ์ได้ว่า

$$4. \quad \begin{array}{c} \text{ได้} \\ [+ \text{สามารถ}] \end{array} \longrightarrow \{ \text{ประธาน} + \text{กริยา} + \text{ได้} \dots \}$$

หรืออาจสรุปโดยอาศัยตารางในการอธิบายได้ดังนี้

ลักษณะทาง วากยสัมพันธ์	ลักษณะทาง ความหมาย	อนุญาต	ได้รับ	เน้นน้ำหนัก หรือ เพิ่มน้ำหนัก	สามารถ
ตำแหน่งคำกริยาหลักของประโยค		/	/		
ตำแหน่งหน้าคำกริยาหลักของประโยค				/	
ตำแหน่งหลังคำกริยาหลักของประโยค		/			/

คำว่า “ได้” เป็นคำพ้องรูป พ้องเสียง จากการศึกษาตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า “ได้” มี 4 ความหมายกล่าวคือ หมายถึง อนุญาต ได้รับ เน้นน้ำหนักหรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่คำกริยาที่ตามมา และสามารถ

ในความหมายว่าอนุญาตมักปรากฏในตำแหน่งคำกริยาหลักของประโยค และหลังคำกริยาหลักของประโยค ในความหมายว่าได้รับมักปรากฏในตำแหน่งคำกริยาหลักของประโยค ในความหมายว่า เน้นน้ำหนักหรือเพิ่มน้ำหนัก มักปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยาหลักของประโยค และในความหมายว่า สามารถมักปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักของประโยค

คำว่า “ได้” เราใช้ในชีวิตประจำวันมากมายจนอาจกล่าวได้ว่า เจ้าของภาษา (native speaker) ใช้ “ได้” โดยอัตโนมัติและอาจมิได้ทวนคิดว่า “ได้” ที่ใช้ในแต่ละครั้งมีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์อย่างไร

สาระของคำว่า “ได้” ที่นำเสนอนี้เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่ผู้เขียนสังเกตจากการใช้คำนี้ในชีวิตประจำวัน คำว่า “ได้” เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย การเข้าใจความหมายจำเป็นต้องอาศัยความหมายในบริบทที่คำคำนี้ปรากฏอยู่

มีตัวอย่างข้อความสั้นๆ ตัดตอนมาจากเนื้อข่าว ขอเชิญผู้อ่านลองแปลความหมายของคำ “ได้” ในบริบทตามอรรถศาสตร์

“...ทำความเข้าใจกันอีกครั้ง ทั้งหมดนี้ไม่ได้เป็นความเห็น หรือเป็นข้อเขียนของเราเอง ไม่ว่าจะเป็นกรณีเล่าถึงมิตรระหว่างไทย-สหรัฐ แต่หนหลัง หรือความชื่นชมยินดี...”

“...สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศประชาธิปไตย เงินที่ได้มานั้นเก็บมาจากภาษีอากรของประชาชน...”

“...ประเทศไทยและประชาชนทุกคนกำลังลำบากอยู่แล้ว แทนที่จะสร้างมิตรกลับคิดทำลายมิตรเก่า ผมไม่เห็นด้วย ใครว่าผมไม่รักชาติก็เชิญได้...”

(เดลินิวส์ 20 พ.ค. 2542:3)

บรรณานุกรม

เดลินิวส์ 20 พ.ค. 2542 หน้า 3

นวรรณ พันธุมธา. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2525.

บรรจบ พันธุมธา. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

ยุรฉัตร บุญสนิท. วรรณพินิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

วิจิตร ภาณุพงศ์. โครงสร้างของภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

สมพร บัวทอง. “การเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการพัฒนาการศึกษา” ในวารสารปริชาต 10 (1) เม.ย.-ก.ย. 2540.

สุเชาว์ พลอยชุม. ปรัชญาทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2538.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. “มิติที่สามกับการวิจัย”. ในวารสารปริชาต 10 (1) เม.ย.-ก.ย. 2540.